

KANTONALNA JAVNA USTANOVA
"DOM ZA SOCIJALNO ZDRAVSTVENO ZBRINJAVANJE
OSOBA SA INVALIDITETOM I DRUGIH OSOBA"
SARAJEVO

P R A V I L N I K

**o organizaciji i funkcioniranju zaštite od požara
u objektima i prostorima Kantonalne javne ustanove
„Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje
osoba sa invaliditetom i drugih osoba“**

Sarajevo, 2012 godine

Na osnovu člana 24. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 64/09), člana 14. Zakona o nadležnostima organa vlasti Kantona Sarajevo u oblasti zaštite od požara i vatrogastvu („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 23/11) i člana 20. Pravila Kantonalne javne ustanove „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“, Upravni odbor KJU Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba Sarajevo, na sjednici održanoj dana 26.12.2012.godine, donio je:

PRAVILNIK
organizaciji i funkcioniranju zaštite od požara
u Kantonalnoj javnoj ustanovi „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa
invaliditetom i drugih osoba“ Sarajevo

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom se, radi sprečavanja izbijanja požara, otklanjanja opasnosti od požara, spašavanja korisnika i zaposlenika i imovine ugroženih požarom, u skladu sa zakonskim i tehničkim propisima, uređuje način ostvarivanja prava i obaveza i utvrđuju druga pitanja na organizovanju, provođenju i unapređenju zaštite od požara u zgradi i pratećim objektima Kantonalne javne ustanove „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ Sarajevo (u daljem tekstu: Dom).

Član 2.

Ovim Pravilnikom se naročito utvrđuje:

- Mjere zaštite od požara koje se moraju provesti u zgradi i na radnim mjestima uposlenika Doma, uz bližu razradu obaveza svakog pojedinog uposlenika u pogledu kontrole i provođenja propisa iz oblasti zaštite od požara i radnih uputstava.
- Organizacija zaštite od požara, djelokrug rada i ovlaštenje Referenta zaštite od požara.
- Način vršenja unutrašnje kontrole provođenja zaštite od požara, te dužnosti, odgovornosti i ovlaštenja uposlenika koji tu kontrolu neposredno vrše.
- Postupak i način upoznavanja uposlenika prilikom stupanja na rad ili raspoređivanja na drugo mjesto, kao i način obučavanja radnika u rukovanju sredstvima i opremom za gašenje požara.
- Prostorije, prostori i mjesta na kojima se smije proizvoditi, koristiti ili prenositi otvorena vatra.
- Vrste i količina opreme i sredstava za gašenje požara, raspored opreme i sredstava kao i vrijeme povremenog ispitivanja njihove ispravnosti.
- Zadaci i odgovornosti rukovodećih uposlenika u vezi sa provođenjem zaštite od požara.
- Odgovornost uposlenika zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara.
- Dužnosti i ponašanja uposlenika u slučaju izbijanja požara.
- Način saradnje Referenta za zaštitu od požara sa ostalim organima i službama Kantona, civilnom zaštitom, inspektorima i ovlaštenim stručnim organizacijama iz oblasti zaštite od požara.

Član 3.

Zaštita od požara se organizuje i sprovodi na svim mjestima u svim objektima i prostorijama Doma gdje postoji opasnost od izbijanja i širenja požara, na svim lokacijama gdje se nalaze glavni i prateći objekti koji se koriste u Domu.

Zaštita od požara obuhvata skup mjera i radnji koje se utvrđuju i preduzimaju u cilju sprečavanja izbijanja i širenja požara, otkrivanja, lokalizacije i gašenja požara, te spašavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom.

Član 4.

Mjere zaštite od požara propisane ovim Pravilnikom i Planom zaštite od požara, zakonskim i tehničkim propisima i mjere koje su naložene od strane nadležnih organa dužni su da sprovedu svi uposlenici u Dom i druga lica koja se po bilo kom osnovu nalaze ili zadržavaju u objektima, prostorijama i krugu Doma.

Član 5.

Dom je dužan obezbijediti da uporedo sa planovima razvoja planira i unapređuje zaštitu od požara, te da najmanje jednom godišnje razmatraju stanje zaštite od požara.

Član 6.

Za organizovanje i unapređenje zaštite od požara u zgradama i pratećim objektima u Domu, za njegovo uspješno funkcionisanje i za kontrolu utvrđenih, propisanih i naloženih mjera zaštite od požara, odgovorni su svako u svom djelokrugu rada:

- Organ Rukovođenja Doma,
- Šefovi organizacionih jedinica Doma ,
- Zaposlenici na radnim mjestima sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima,
- Referent zaštite od požara,
- Čuvari – portiri,
- Domar
- Rukovaoci centralnog grijanja
- Radnici na tehničkom održavanju objekta
- Svi zaposlenici Doma

II - MJERE ZAŠTITE OD POŽARA KOJE SE MORAJU PROVODITI U OBJEKTIMA I PROSTORIMA I RADNA UPUTSTVA SA OBAVEZAMA SVIH UPOSLENIKA U POGLEDU KONTROLE I SPROVOĐENJA PROPISA IZ OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA

1. Plan zaštite od požara

Član 7.

Dom je dužan u skladu sa Zakonom i drugim propisima izraditi i donijeti Plan zaštite od požara za Dom.

Član 8.

Plan zaštite od požara treba naročito obuhvata:

- procjenu ugroženosti od požara,
- organizaciju zaštite od požara,
- način upotrebe vatrogasnih jedinica,
- sistem detekcije, obavještanja i dojave požara,
- postupak u slučaju požara,
- tehničku opremu i sredstva za gašenje požara,
- način snabdijevanja sa vodom za gašenje požara,
- putevi, prolazi i prilazi,
- sadejstvo sa drugim vatrogasnim jedinicama,
- sanaciono – preventivne mjere za uspješno funkcionisanje, unapređenje i kontrolu sprovođenja mjera zaštite od požara.
- grafički prikaz sa svim pratećim elementima u skladu sa čl. 47., 48., 49., 50., 51., 52. i 53. Uredbe o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara (Sl. novine FBiH 8/11),

Član 9.

Plan zaštite od požara mora se redovno ažurirati i usaglašavati sa nastalim izmjenama zakonskih i tehničkih propisa, odnosno promjenama na objektima Doma, a naročito u pogledu rekonstrukcije ili modifikacije, odnosno izgradnje novih objekata.

Član 10.

Pored Plana zaštite od požara, a u skladu sa zakonskim i drugim propisima i prema odredbama ovog Pravilnika i Plana zaštite od požara, Dom izrađuju i donosi i Program mjera i aktivnosti zaštite od požara.

Član 11.

Dom je dužan organizovati stalno vođenje, sređivanje i čuvanje odgovarajuće dokumentacije iz oblasti zaštite od požara (Planovi, Pravilnici, Elaborati, Programi, Uputstva, Izvještaji, Informacije, Zapisnici, Odluke, Rješenja, razne evidencije itd.)

2. Opšte mjere

Član 12.

U cilju sprečavanja nastanka požara i njegovog širenja, kao i u cilju efikasnijeg gašenja nastalog požara, svi uposlenici Doma, su dužni provoditi, svako u svom djelokrugu rada, slijedeće opšte mjere:

- svaki uposlenik je dužan svoje poslove i radne zadatke obavljati prema tehničkim i drugim uputstvima, izbjegavajući svaku improvizaciju i neprovjerene postupke koji mogu dovesti do požara i druge nezgode;
- obavezno je svakodnevno čišćenje radnog prostora, uklanjanja raznih otpadaka i smeća izvan objekata Doma;
- o svim uočenim kvarovima na opremi, uređajima i instalacijama treba odmah obavijestiti neposrednog rukovodioca; Zabranjeno je nestručnim licima vršiti bilo kakve intervencije i popravke mašina, uređaja i instalacija..
- niko od uposlenika ne smije blokirati rad sigurnosnih uređaja i vatrodajavnih uređaja;

- zabranjeno je zatvarati otvore za prirodno provjetravanje i prekidati rad ventilacionih uređaja;
- u pojasu od 6m oko objekta ne smiju se držati bilo kakve zapaljive i vatroopasne materije;
- u radnim prostorijama je zabranjeno držati i gomilati zalihe materijala preko jednodnevno potrebnih količina;
- posude sa zapaljivim tečnostima i boce tehničkih gasova smiju se držati i uskladištiti samo u odgovarajućim skladištima;
- svi ključevi od objekata i prostorija, glavnih razvoda el.energije moraju biti označeni sa natpisom (metalnom pločicom), a iste obavezno držati u odgovarajućem i zvanično određenom mjestu;
- udaljenost uskladištenog materijala od tavanice, izlaza, hidranata, elektrorazvoda i vatrogasnih aparata ne smije biti manja od 8 m, a od zidova 0,5 m;
- kontejneri za smeće moraju biti udaljeni od objekata najmanje 6m, a isti se moraju redovno prazniti;
- za vrijeme rada, sva izlazna vrata u stubištima i drugim objektima ne smiju biti zaključana;
- zabranjeno je u krugu Doma vršiti spaljivanje otpadaka i loženje otvorene vatre;
- zelene površine u dvorištu moraju se redovno održavati, tj. kositi trava tako da visina trave i rastinja nije veća od 20 cm. Pokošenu travu treba odmah odstranjivati i odlagati na određeno mjesto;

Član 13.

Svi objekti Doma zagrijavaju se putem odgovarajućih sistema grijanja.

3. Građevinske mjere

Član 14.

Kod rekonstrukcije, adaptacije i dogradnje postojećih objekata obavezno je prethodno izraditi odgovarajuću tehničku dokumentaciju, koja mora sadržavati i mjere zaštite od požara, a što se utvrđuje pregledom tehničke dokumentacije od strane ovlaštene stručne organizacije za poslove zaštite od požara.

Član 15.

Zabranjeno je mijenjati projektovanu namjenu objekata i prostorija bez odobrenja nadležnog organa i poduzimanja mjera zaštite od požara.

Član 16.

Požarni putevi moraju neprekidno biti slobodni i prohodni cijelom svojom širinom.

Svi prilazni putevi do objekata, kao i unutrašnje komunikacije u objektima (hodnici, stepeništa, vrata itd.) moraju uvijek biti slobodni i prohodni cijelom svojom širinom.

Član 17.

U svim objektima moraju se obezbijediti odgovarajući prilazi do izlaznih vrata, hidranata, vatrogasnih aparata i glavnih razvodnih baterija električne energije.

Član 18.

Zabranjeno je parkiranje vozila u Domu na mjestima koja nisu predviđena za to, a za te svrhe treba koristiti odgovarajuće uređeno parkiralište koje ne smeta prilazu objekta.

4. Elektro – mjere

Član 19.

U objektima Doma dozvoljena je upotreba samo onih električnih uređaja i instalacija koje po svojim tehničkim karakteristikama odgovaraju tehničkim propisima i pogonskim zahtjevima.

Električni uređaji i instalacije moraju biti tako izvedeni i zaštićeni da uslijed djelovanja pogonskih uslova (vlaga, prašina, zapaljive pare i gasovi, mehanička oštećenja, toplotni i hemijski uticaji itd.), ne bude ugrožena sigurnost ljudi, objekata i predmeta rada.

Član 20.

Obavezno je redovno i u propisanim rokovima (prema tehničkim propisima) vršiti kontrolu ispravnosti i odgovarajuća mjerenja električnih uređaja i instalacija, te preduzimati mjere na otklanjanju uočenih nedostataka.

O ovoj kontroli, mjerenjima i izvršenim opravkama mora se voditi odgovarajuća evidencija.

Popravke i druge radove na električnim instalacijama mogu vršiti samo stručna lica.

Član 21.

Poslije završenog rada obavezno se mora isključiti struja na glavnoj sklopki dotičnog objekta ili prostorije, a pod naponom može ostati samo noćna i sigurnosna rasvjeta, odnosno neophodni potrošači.

Član 22.

Razvodne baterije i ormari moraju imati prekidač na glavnom dovodu električne energije.

Sva oprema u razvodnim baterijama i ormarima mora biti označena prema jednopolnoj šemi koja se mora nalaziti u ovim razvodima.

Osigurači u razvodima ne smiju se krpati i premoštavati, a bimetali moraju biti podešeni na normalnu struju motora.

Član 23.

U prostorijama ugroženim od požara i eksplozije, te vode i vlage, nulovanje sprovoditi sa posebnim zaštitnim vodom.

Član 24.

U objektima, odnosno prostorijama izgrađenim od drveta (lamperije), zaštitu napona dodira izvesti strujnim zaštitnim sklopkama (ZS) jer iste kontrolišu zaštitu sa aspekta požara.

Član 25.

Objekti Doma moraju biti obezbjeđeni sa odgovarajućim klasičnim gromobranskim instalacijama u skladu sa odredbama tehničkih propisa sa gromobranima.

Obavezna je periodična kontrola ispravnosti gromobranskih instalacija i uzemljenja te otklanjanje uočenih nedostataka, u skladu sa tehničkim propisima.

Za gromobranske instalacije mora se voditi i čuvati odgovarajuća tehnička dokumentacija i evidencija.

Član 26.

U slučaju potrebe za korištenjem tehničkih gasova i posuda sa zapaljivim tečnostima, obavezno se pored drugih propisanih mjera primjenjuju i sljedeće mjere zaštite od požara, kao i radna uputstva:

- sa svim materijama mogu rukovati i raditi samo oni uposlenici koji su za to stručno osposobljeni (poseban kurs) i službeno određeni da to rade;
- kod pristupa u prostoriju gdje se drže ove materije obavezno je prvo izvršiti dobro provjetravanje istih, pa tek onda upaliti rasvjetu i obavljati druge poslove;
- zatim je potrebno prekontrolisati stanje boca ili posuda i vidjeti da li iste cure, te po potrebi poduzeti mjere da se curenje sanira (najbolje je boce ili posude iznijeti na slobodan prostor);
- za držanje većih količina ovih materija obavezno se mora izgraditi odgovarajuće namjensko skladište, efikasno provjetravano;
- kod rada sa ovim materijama zabranjeno je pušenje i korištenje otvorene vatre i žara;
- neispravne plinske boce koje propuštaju plin ne smiju se ni donositi u objekte, s tim da to treba odmah utvrditi kod kupovine boca. Isto tako treba utvrditi da li je boca ispitana na probni tlak i je li istekao rok ispitivanja;
- posude i boce sa navedenim materijama ne smiju se držati u blizini grijućih tijela i ne smiju biti izložene direktnom dejstvu sunčevih zraka;
- zabranjeno je bilo kakvo pretakanje plina iz boca u zatvorenom prostoru;
- uz ove materije zabranjeno je držati bilo kakve druge gorive materije;

5. Rad sa zapaljivim tečnostima i tehničkim gasovima - općenito

Član 27.

Pri rukovanju zapaljivim tečnostima i tehničkim gasovima uposlenici su dužni da rade sa posebnom pažnjom i da primjenjuju propisane mjere zaštite od požara.

Naročito je zabranjeno pri rukovanju zapaljivim tečnostima i tehničkim gasovima: pušiti, raditi sa otvorenim plamenom i upotrebljavati alat koji varniči, te rasipati zapaljive tečnosti.

Član 28.

Skladištenje zapaljivih tečnosti i tehničkih gasova smije se vršiti samo u skladištima koja moraju odgovarati tehničkim propisima za ovu vrstu materijala, uz obavezu provjetravanja kako bi se izbjeglo stvaranje zapaljivih smješa sa vazduhom.

6. Obaveze i prava uposlenika u pogledu – kontrole i sprovođenja propisa iz oblasti zaštite od požara i radnih uputstava

Član 29.

Svaki uposlenik ili korisnik Doma ima sljedeće obaveze, prava i odgovornosti iz oblasti zaštite od požara:

- dužan je i obavezan da svoje poslove i radne zadatke obavlja stručno i savjesno kako bi se izbjegla svaka opasnost za nastanak i širenje požara i svaka havarija i nezgoda.
- obavezan je da se pridržava svih uputstava, pravila, propisa i mjera zaštite od požara.
- dužan je i ima pravo da prije raspoređivanja na poslove i radne zadatke bude upoznat sa svim požarnim opasnostima, mjerama zaštite od požara, praktičnoj upotrebi opreme i sredstava za gašenje požara, materijalnom i drugom odgovornošću zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara.
- dužan je da usavršava svoja znanja iz oblasti zaštite od požara, te ima pravo da predlaže mjere za poboljšanje i unapređenje sistema zaštite od požara kroz sistem obavezne obuke.
- obavezan je da upozorava svoje radne kolege na propuste iz domena zaštite od požara, te da o tim propustima izvještava neposrednog rukovodioca.
- dužan je da neposrednom rukovodiocu odmah prijavi svaki uočeni kvar ili sumnjivu pojavu u procesu rada koja može imati za posljedicu pojavu požara i njegovo širenje.
- obavezan je da vizuelno svakodnevno kontroliše ispravnost opreme, aparata i sredstava za gašenje požara, te da svaki uočeni kvar ili nedostatak odmah prijavi neposrednom rukovodiocu.
- dužan je odmah pristupiti gašenju uočenog požara sa svim raspoloživim sredstvima.
- dužan je prije početka rada da provjeri ispravnost sredstava rada, te da po završetku rada, a prije napuštanja radne prostorije poduzme sve propisane mjere da se spriječi nekontrolisano izbijanje požara.
- dužan je raditi duže od radnog vremena u slučajevima kada je neophodno spriječiti izbijanje požara i drugih havarija.
- ima pravo da odbije raditi određene poslove ako ocijeni da prijete neposredna opasnost za njegovo zdravlje i život od požara i eksplozije.
- ima pravo zahtijevati da se u sklopu odvijanja procesa rada na vidno mjesto istaknu odgovarajuća Uputstva za siguran rad i upozorenja na opasnost od požara i eksplozije.
- ima pravo tražiti dopunsku obuku za rukovanje aparatima, opremom i sredstvima za gašenje požara.

III – ORGANIZACIJA ZAŠTITE OD POŽARA, DJELOKRUG RADA I OVLAŠTENJE REFERENTA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 30.

Za obavljanje poslova zaštite od požara u Domu, se imenuje Referent za protiv-požarnu zaštitu.

Referent protiv-požarne zaštite je odgovorno lice za obavljanje poslova zaštite od požara i provođenje mjera zaštite od požara.

Djelokrug rada, prava, dužnosti i odgovornosti Referenta zaštite od požara su:

- poznavanje organizacije rada Doma, procesa rada i svih mogućih opasnosti od požara i eksplozije, te mjere za otklanjanje tih opasnosti,
- poznavanje, praćenje i primjena u praksi zakonskih i tehničkih propisa iz oblasti zaštite od požara,
- poznavanje i primjena opštih i drugih akata Doma,
- da izučava i analizira požarne opasnosti u svim objektima Doma te predlaže i neposredno poduzima mjere za njihovo otklanjanje,
- po potrebi vrši preglede svih objekata, prostorija, prostora, uređaja i instalacija sa ciljem uočavanja izvora požarnih opasnosti kontrole provođenja mjera zaštite od požara, te vodi evidenciju o tome,
- organizuje i sprovodi obučavanje i upoznavanje radnika sa opasnostima i mjerama zaštite od požara i praktičnoj upotrebi aparata, uređaja i sredstava za gašenje požara,
- posebno se stara o posebnom obrazovanju radnika koji rukuju sa zapaljivim tečnostima i tehničkim plinovima,
- izrađuje i učestvuje u izradi i realizaciji Pravilnika i Plana zaštite od požara, Program obučavanja radnika, raznih Elaborata, Uputstava i drugih materijala iz oblasti zaštite od požara,
- učestvuje u izradi raznih materijala za Dom (Odluke, Zaključci, Naredbe, Informacije, itd.), te vodi, sređuje i čuva odgovarajuću dokumentaciju iz oblasti zaštite od požara,
- najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće podnosi izvještaj rukovodiocima organa.
- brine se o bezbjednosti potrebnih sredstava i opreme za gašenje požara, kontroliše ispravnost svih vrsta opreme, instalacija, aparata i sredstava za gašenje požara, te poduzima mjere za održavanje stalne ispravnosti i funkcionalnosti istih.
- brine o ispravnosti sistema za rano otkrivanje i dojavu požara,
- učestvuje u izradi bližih Uputstava za siguran rad po osnovu zaštite od požara u pojedinim prostorijama (pisarnicama, arhivarnici, tavanskim prostorijama),
- predlaže rukovodiocima organa, šefovima službi i drugim rukovodnim radnicima obustavu rada u pojedinim prostorijama ako prijete neposredna opasnost za izbijanje požara i ugrožavanje života i zdravlja radnika,
- predlaže pokretanje postupka protiv pojedinih radnika zbog nepridržavanja mjera zaštite od požara,
- saraduje sa inspeksijskim organima iz oblasti zaštite od požara i organizuje sprovođenje mjera koji su ovi organi naložili svojim rješenjima,
- saraduje sa stručnim organizacijama iz oblasti zaštite od požara u cilju unapređenja zaštite od požara,
- radi i druge poslove koji su po prirodi u njegovoj nadležnosti, a u vezi sa zaštitom od požara.

Član 31.

Djelokrug rada, prava, dužnosti i obaveze čuvara – portira, po osnovu zaštite od požara su da:

- redovno vrši pregled objekata, prostora, dvorišta u i oko objekta, otkriva i uočava moguće izvore požarnih opasnosti, po mogućnosti otklanja iste, te o tome izvještava neposrednog rukovodioca, odnosno referenta,
- kontroliše stanje vatrogasnih aparata, vanjskih hidranata i njihove opreme, te drugih sredstava i opreme za gašenje požara (pijesak, lopate i drugi alat),

- u slučaju požara, odmah vrši dojavu požara vatrogasnoj jedinici i sam gasi nastali požar sa svim raspoloživim sredstvima,
- u akciji gašenja požara vrši fizičko obezbjeđenje zone požara,
- kontroliše promet motornih vozila i fizičkih lica na ulazu u krug objekta u pogledu unošenja lako zapaljivih i vatro-opasnih materija, te drugih događaja i radnji u vezi sa zaštitom od požara,
- odgovoran je za čuvanje ključeva od objekata, odjeljenja, prostorija.

Član 32.

Dužnosti domara, rukovaoca centralnog grijanja i radnika na tehničkom održavanju objekta su da:

- redovno vrši pregled objekata, kotlovnih postrojenja i dvorišta oko objekta, otkriva i uočava moguće izvore požarnih opasnosti, po mogućnosti otklanja iste, te o tome izvještava neposrednog rukovodioca, odnosno referenta,
- kontroliše stanje vatrogasnih aparata, vanjskih hidranata i njihove opreme, te drugih sredstava i opreme za gašenje požara (pijesak, lopate i drugi alat),
- u slučaju požara, odmah vrši dojavu požara vatrogasnoj jedinici i sam gasi nastali požar sa svim raspoloživim sredstvima,
- u akciji gašenja požara vrši fizičko obezbjeđenje zone požara.

IV - NAČIN VRŠENJA UNUTRAŠNJE KONTROLE PROVOĐENJA ZAŠTITE OD POŽARA, TE DUŽNOSTI, ODGOVORNOSTI I OVLAŠTENJA UPOSLENIKA KOJI TU KONTROLU NEPOSREDNO VRŠE

Član 33.

Unutrašnju kontrolu provođenja mjera zaštite od požara uopšte vrše svi odgovorni organi i uposlenici iz člana 6. ovog Pravilnika, svako u svom djelokrugu rada, kako je to regulisano ovim Pravilnikom.

Neposrednu unutrašnju kontrolu provođenja mjera zaštite od požara vrši svako u svom djelokrugu rada:

- uposlenici sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima,
- referent zaštite od požara,
- čuvar – portir,
- domar,
- rukovaoc centralnog grijanja
- radnik na tehničkom održavanju objekta

Način vršenja unutrašnje kontrole je dat kroz djelokrug rada, prava, dužnosti, obaveza i odgovornosti uposlenika.

Član 34.

Prilikom vršenja unutrašnje kontrole provođenja mjera zaštite od požara obavezno se, na licu mjesta, o nađenom stanju sastavlja službena pismena zabilješka ili odgovarajući zapisnik.

V - POSTUPAK I NAČIN UPOZNAVANJA UPOSLENIKA SA OPASNOSTIMA OD POŽARA VEZANIM ZA OBJEKAT, KAO I NAČIN OBUČAVANJA U RUKOVANJU SREDSTVIMA I OPREMOM ZA GAŠENJE POŽARA

Član 35.

Dom je dužan obezbijediti da svaki uposlenik bude upoznat sa opasnostima od požara vezano za poslove i radne zadatke na koje je raspoređen, kao i opremom, uređajima i sredstvima za gašenje požara, praktičnom upotrebom aparata i drugih uređaja za gašenje požara, i sa materijalom i drugom odgovornošću uslijed nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara.

Član 36.

Upoznavanje i obuka uposlenika, te korisnika iz prethodnog člana obavezno se vrši:

- pri zasnivanju radnog odnosa, a prije raspoređivanja uposlenika na poslove i radne zadatke,
- pri raspoređivanju uposlenika na druge poslove i radne zadatke, a prije početka rada na tim poslovima,
- kod izmjena uslova rada i uvođenja novih poslova na kojima je pojačana opasnost od izbijanja požara.
- prilikom preuzimanja objekata na korištenje.

Član 37.

Upoznavanje i obuka uposlenika iz člana 36. vrši se po grupama uposlenika srodnih struka, i to:

- organizovanjem odgovarajućih kurseva, seminara i predavanja po posebnom programu obuke,
- izradom stručnih Uputstava za siguran rad za pojedine poslove,
- isticanjem na vidnom mjestu odgovarajućih uputstava, natpisa, plakata i upozorenja.

Član 38.

Dom je dužan organizovati i izvršiti provjeru znanja svakog uposlenika pojedinačno u rukovanju aparatima za gašenje požara.

Provjeru znanja uposlenika vrši tročlana Komisija ili stručna organizacija koja je vršila obuku uposlenika.

Član 39.

O obuci i provjeri znanja uposlenika obavezno se vodi odgovarajuća evidencija od strane Referenta za zaštitu od požara.

Svi uposlenici su dužni pristupiti obuci i provjeri znanja u skladu sa ovim Pravilnikom.

VI - PROSTORIJE, PROSTORI I MJESTA NA KOJIMA SE NE SMIJE PROIZVODITI, KORISTITI ILI PRENOSITI OTVORENA VATRA

Član 40.

U Domu nije dozvoljeno proizvoditi, koristiti i prenositi otvorenu vatru i užarene predmete.

VII - VRSTA I KOLIČINA OPREME I SREDSTAVA ZA GAŠENJE POŽARA, RASPORED OPREME I SREDSTAVA KAO I VRIJEME POVREMENOG ISPITIVANJA NJIHOVE ISPRAVNOSTI

Član 41.

Svi objekti, prostorije, vanjska skladišta i platoi Doma moraju biti obezbjeđeni dovoljnim količinama vode i drugih sredstava za gašenje požara i dovoljnim brojem odgovarajućih uređaja i opreme i aparata za gašenje požara.

Član 42.

Količina i vrsta opreme i sredstava za gašenje požara te njihov raspored u objektima, prostorijama i prostorima Doma utvrđuje se Planom zaštite od požara.

Član 43.

Sva predviđena i instalirana oprema, kao i sredstva za gašenje požara mora se uvijek nalaziti u ispravnom i funkcionalnom stanju, smještena i raspoređena na predviđena mjesta propisno označena i obezbjeđena od oštećenja, nenamjenske upotrebe i smrzavanja u zimskom periodu.

Kontrolu opreme i sredstava vrši Referent zaštite od požara.

Član 44.

Kontrola ispravnosti i funkcionalnosti opreme i sredstava za gašenje požara vrši se najmanje jednom u 6 mjeseci, a prema uputstvima proizvođača, važećim standardima i tehničkim propisima koji su označeni na opremi.

O ovoj kontroli obavezno se vodi odgovarajuća evidencija od strane Referenta zaštite od požara.

Član 45.

Kontroli ispravnosti i funkcionalnosti podliježe sljedeća oprema koja je u funkciji zaštite od požara: ručni vatrogasni aparati, vanjska i unutrašnja hidrantska mreža, sa svojim hidrantima i opremom.

Kontroli podliježu i sistemi detekcije i dojave požara.

Ova kontrola obavezno se povjerava stručnim organizacijama koje su ovlaštene i osposobljene za vršenje ovih poslova.

Član 46.

Kada se vatrogasni aparati nose na kontrolu ispravnosti van zgrade mora se voditi računa da najmanje 1/2 aparata iz pojedinih objekata ostane na svojim mjestima, te da se kontrola aparata obavi u roku od 24 sata.

Član 47.

Oko svih uređaja i opreme za gašenje požara moraju se uvijek osigurati prilazni putevi i slobodan prostor oko istih, a u zimskom periodu hidranti moraju biti obezbijeđeni od smrzavanja vode u njima.

Zabranjeno je opremu i sredstva za gašenje požara koristiti u nenamjenske svrhe, u suprotnom čini se povreda radnih obaveza i dužnosti.

VIII - ZADACI I ODGOVORNOSTI RUKOVODNIH UPOSLENIKA U VEZI SA SPROVOĐENJEM ZAŠTITE OD POŽARA

Član 48.

a) Referent zaštite od požara

Zadaci i odgovornosti Referenta za zaštitu od požara su dati u članu 30. ovog Pravilnika.

b) Uposlenici sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima:

Rukovodeći organ Doma, Šefovi organizacionih jedinica Doma, svako u svom okrugu rada, imaju sljedeće zadatke, obaveze, prava i odgovornosti iz oblasti zaštite od požara:

- kroz organizovanje i rukovođenje procesom rada u svojoj nadležnosti (službi) obezbjeđuju primjenu propisanih mjera zaštite od požara u cilju sigurnosti korisnika, uposlenika, drugih lica i imovine od požara, eksplozije i drugih havarija,

- dužni su poduzeti sve neophodne mjere za otklanjanje neposrednih opasnosti od požara i eksplozije, bilo da su ih sami uočili bilo da su na njih upozoreni od drugih uposlenika,

- organizuju gašenje požara u svojoj organizacionoj jedinici do dolaska vatrogasne jedinice na mjesto požara,

- predlažu obustavljanje rada u prostorijama gdje prijete neposredna opasnost od požara i eksplozije, a sami su dužni poduzeti sve mjere da do te opasnosti ne dođe.

IX - ODGOVORNOSTI UPOSLENIKA ZBOG NEPRIDRŽAVANJA PROPISANIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 49.

Svaki uposlenik Doma koji ne poštuje odredbe ovog Pravilnika i njegovih pratećih uputstava, odredbe zakonskih i tehničkih propisa iz oblasti zaštite od požara, te ne sprovodi propisane mjere zaštite od požara, čini težu povredu radnih obaveza i dužnosti, za koju se može izreći odgovarajuća disciplinska mjera, shodno odgovarajućem opštem aktu .

Svaki uposlenik Doma koji ne poštuje odredbe ovog Pravilnika i njegovih pratećih uputstava, odredbe zakonskih i tehničkih propisa iz oblasti zaštite od požara, čini prekršaj i protiv njega se mogu preduzeti odgovarajuće zakonom propisane mjere.

Član 50.

Ako uposlenik u vršenju poslova i radnih zadataka prouzrokuje materijalnu štetu svojom krivicom, a u vezi sa nepridržavanjem propisanih mjera zaštite od požara, dužan je istu nadoknaditi, kako je to regulisano u odgovarajućem opštem aktu.

Član 51.

Kao teža povreda radne obaveze iz oblasti zaštite od požara smatra se, naročito:

- Izazivanje požara, namjerno ili iz nehata,
- Upotreba otvorene vatre ili pušenje na zabranjenim mjestima, a naročito kod korištenja zapaljivih tečnosti i gasova ili u prostorima gdje se nalaze spremnici istih,
- Zloupotreba ili nenamjenska upotreba vatrogasnih aparata, sprava i opreme za gašenje požara, sistema za detekciju i dojavu požara kao i njihovo namjerno oštećenje,
- Izbjegavanje ili odbijanje učešća u akcijama gašenja požara i spašavanja lica i imovine ugrožene požarom,
- Neprijavlivanje požara ili nepoduzimanje mjera za gašenje požara i spašavanja lica i imovine ugrožene požarom,
- Neprijavlivanje požara ili nepoduzimanje mjera za gašenje početnih požara,
- Ometanje akcije gašenja požara i spašavanja korisnika i uposlenika,
- Neisključivanje pogonske energije po završetku rada,
- Ostavljanje neočišćenog radnog mjesta po isteku radnog vremena, što može imati teže posljedice za nastanak i širenje požara,
- Zatvaranje ventilacionih otvora i neovlašteno isključenje sistema ventilacije,
- Neovlašteno blokiranje rada sigurnosnih i alarmnih uređaja,
- Zakrčavanje vanjskih i unutrašnjih požarnih i komunikacionih puteva, te prilaza do objekata, vatrogasnih sprava i opreme i baterije električne energije,
- Držanje lako zapaljivih tečnosti i boca tehničkih gasova u radnim prostorijama u količinama većim od dozvoljenih,
- Upotreba i držanje lako zapaljivih tečnosti i boca tehničkih gasova na zabranjenim mjestima,
- Neobavljanje periodičnih pregleda ispravnosti i funkcionalnosti sprava, opreme, aparata, uređaja i instalacija koji su u funkciji zaštite od požara,
- Nevršenje propisane kontrole sprovođenja propisanih mjera zaštite od požara,
- Neobezbjeđenje objekata i radnih prostorija sa vatrogasnim aparatima i drugom opremom za gašenje požara,
- Nepristupanje obuci i provjeri znanja iz oblasti zaštite od požara.

X - DUŽNOSTI I PONAŠANJE UPOSLENIKA I KORISNIKA U SLUČAJU IZBIJANJA POŽARA

Član 52.

Svaki uposlenik koji primijeti požar, dužan je odmah bez panike pristupiti njegovom gašenju i lokalizovanju istog, ako to može učiniti bez opasnosti za sebe ili druge uposlenike.

Istovremeno treba uzvikom "POŽAR"! uzbuniti ostale uposlenike i korisnike u objektu ili odjeljenju, koji priskaču u pomoć i gase nastali požar.

Ako prisutni uposlenici ili korisnici nisu u stanju sami ugasiti požar (potrebna je brza procjena situacije) dužni su izvršiti i dojavu požara dežurnom portiru – čuvaru, odnosno neposrednom rukovodiocu ili Profesionalnoj vatrogasnoj jedinici Sarajevo, a prema Planu zaštite od požara Doma.

O svakom požarnom incidentu uposlenici su dužni obavijestiti rukovodioce i Referenta za zaštitu od požara.

Član 53.

Dojava požara vrši se telefonom, odnosno na drugi najbrži mogući način.

O požaru treba izvjestiti Centar službi bezbjednosti Sarajevo i rukovodioca.

Kod dojava požara treba saopštiti: mjesto gdje je izbio požar, pobliže opisati šta gori ukoliko je moguće, u kom obimu i da li prijeti neposredna opasnost za život ljudi i objekata.

Član 54.

Do dolaska pozvane vatrogasne jedinice na mjesto požara, prisutni uposlenici na čelu sa neposrednim rukovodiocem dužni su organizovati gašenje nastalog požara, a posebno trebaju učiniti slijedeće:

- organizovati spasavanje eventualno ugroženih korisnika, uposlenika i drugih lica prema Planu zaštite, spašavanja i evakuacije, kao posebnom aktu,
- organizovati evakuaciju iz ugrožene zone: lako zapaljivih eksplozivnih, otrovnih i vatro-opasnih materija od izuzetne vrijednosti, vrijednosnih papira, novca, tehničke i druge dokumentacije, te motornih vozila i opreme,
- obezbijediti isključenje struje u dotičnom objektu,
- zatvoriti odgovarajuća vrata, prozore, ventilacione i druge otvore da se spriječi širenje požara,
- obezbijediti na licu mjesta prisustvo odgovarajućih stručnih uposlenika (vozač, domar itd.) koji mogu biti od koristi u akciji gašenja požara,
- poduzeti i druge mjere zavisno od date situacije.

Član 55.

U slučaju požara van redovnog radnog vremena, dežurno osoblje Doma je dužno pristupiti gašenju nastalog požara i brzo izvršiti dojavu požara Profesionalnoj vatrogasnoj jedinici sarajevo i Centru službi bezbjednosti Sarajevo.

Također, treba na odgovarajući i najbrži mogući način uzbuniti i sve dežurne uposlenike u objektu, te odgovorne rukovodioce.

Član 56.

Svi uposlenici su dužni na poziv organa rukovođenja ili lica koje on ovlasti aktivno se uključiti u akciju gašenja požara i spasavanja imovine i lica, i u toj akciji učestvovati sve dok ista traje.

Član 57.

Kada na mjesto požara stigne pozvana vatrogasna jedinica, njen komandir preuzima rukovođenje akcijom gašenja požara i niko nema pravo da se miješa u njegov rad.

Član 58.

Ostali elementi akcije gašenja požara i spašavanja imovine i lica regulišu se Planom zaštite od požara Doma I Planom zaštite, spašavanja I evakuacije Doma.

Član 59.

Sva lica koja učestvuju u akciji gašenja požara i spašavanja ljudi i imovine ugrožene požarom i drugim elementarnim nepogodama, osigurana su po posebnim propisima o zdravstvenom i invalidskom osiguranju.

Član 60.

Svaki uposlenik Doma mora poznavati procedure za slučaj nastanka požara, kao i signale internog i javnog uzbunjivanja u slučaju požara i druge opasnosti.

Tablica i natpis sa signalima za uzbunjivanje mora biti istaknuta na vidnom mjestu u Domu.

XI - NAČIN SARADNJE REFERENTA ZAŠTITE OD POŽARA SA DRUGIM SLUŽBAMA I STRUČNIM ORGANIZACIJAMA I ORGANIMA IZ OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA

Član 61.

U cilju što efikasnijeg i koordiniranog provođenja mjera zaštite od požara i unapređenja zaštite od požara, Referent zaštite od požara dužan je saradivati sa svim službama Doma.

Član 62.

Referent zaštite od požara dužan je takođe saradivati sa svim ovlaštenim preduzećima i drugim pravnim licima iz oblasti zaštite od požara, a naročito sa:

- nadležnim inspekcijskim i drugim organima opštine, Kantona i Federacije – države,
- vatrogasnim jedinicama na teritoriji Kantona,
- stručnim organizacijama koje se bave zaštitom od požara.

Saradnja sa ovlaštenim organizacijama i pravnim licima ostvarivat će se kroz lične kontakte i konsultacije, prisustvovanje stručnim seminarima, savjetovanjima i izlozbama, traženje stručnih savjeta i objašnjenja, planiranje izvođenja praktičnih i vatrogasnih vježbi u Domu, obavljanje stručnih pregleda objekata i tehničke dokumentacije, izradu plana, programa i drugih projekata zaštite od požara itd.

XII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 63.

Za sva prava, dužnosti i odgovornosti uposlenika iz oblasti zaštite od požara koji nisu regulisani ovim Pravilnikom važe odredbe Zakona iz oblasti zaštite od požara.

Član 64.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i po postupku kao i za njegovo donošenje.

Član 65.

Za tumačenje odredaba ovog Pravilnika nadležna je Kantonalna javna ustanova „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“.

Član 66.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj ploči Doma.

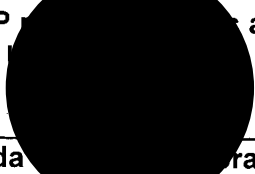
Član 67.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o zaštiti od požara broj: 10-606-1/2003 od 18.07.2003. godine

Broj: 19-1500/12

Datum: 26.12.2012.godine

P
a
Jagoda
Pravnik

KANTONALNA JAVNA USTANOVA
"DOM ZA SOCIJALNO ZDRAVSTVENO ZBRINJAVANJE
OSOBA SA INVALIDITETOM I DRUGIH OSOBA"
SARAJEVO

- UPRAVNI ODBOR -

Broj: 19-1486-2/12

Datum: 26.12.2012.godine

Na osnovu člana 27. Zakona o Ustanovama ("Službeni list R BiH", broj: 6/92, 8/93 i 13/94), člana 20. stav 1. alineja 6. Pravila Kantonalne javne ustanove "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba" Upravni odbor Kantonalne javne ustanove "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba", na sjednici održanoj dana 26.12.2012. godine, donio je slijedeću:

O D L U K U

I

Donosi se Pravilnik o organizaciji i funkcionisanju zaštite od požara u objektima i prostorijama Kantonalne javne ustanove "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba" broj: 19-1500/12 od 26.12.2012.godine.

II

Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja Pravilnika o organizaciji i funkcionisanju zaštite od požara u objektima i prostorijama Kantonalne javne ustanove "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba" na oglasnoj ploči Doma.

